

Förslag till yttrande

Dnr: KUN 2020/116

Dnr: MSN 2020/12

Planenheten

Detaljplan för fastigheten Baggensudden 15:2, Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden, Nacka kommun

Baggensudden Kulturnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för fastigheten 15:2, Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden, Nacka kommun.

Kulturnämnden ser positivt på att planstridighet för fastigheten Baggensudden 15:2 rättas till och att avstyckning möjliggörs för ytterligare en villa samt att byggnadens kulturhistoriska värden tas tillvara genom att förse byggnaden med skydds- och varsamhetsbestämmelser.

För att kunna göra en sakkunnig och objektiv bedömning av ärendet behövs en fördjupad analys av byggnaden och dess förändringar ur en arkitekturhistorisk synvinkel samt en analys av områdets kulturmiljökaraktär. Det har dessutom visat sig vid en närmare undersökning att byggnaden har haft en socialhistorisk betydelse som ger byggnaden ett mervärde utöver dess betydelse som miljöskapande arkitektur och gör den till ett immateriellt kulturarv för kommande generationers förståelse av Nacka kommuns historia med dessa spår av tid. I motsats till övriga Saltsjöbaden förefaller kulturmiljöbeskrivningen av Baggensudden saknas i kommunens kulturmiljöprogram över "Samhällen vid järnvägen" vilket behöver åtgärdas.

Byggnaden har visserligen tillkommit i två etapper men kan ändå betraktas som en enhetlig och väl bevarad byggnad från samma epok med tydliga drag av jugend och nationalromantisk arkitektur. Byggnaden är och har från början varit reveterad vilket bör medföra en strykning av möjligheten att tillämpa träpanel som anges i förslaget till skyddsbestämmelser. Den felaktiga benämningen av byggnadens tak (valmat tak) i skyddsbestämmelsen bör ändras till brutet tak eller mansardtak det vill säga den takform som byggnaden från början varit försedd med och fortfarande är försedd med.

Den befintliga byggnadens och områdets kringliggande murar av gråsten är en viktig del av hela området Baggensuddens karaktär som inte återfinns i samma utsträckning i övriga Saltsjöbaden. Dessa konstruktioner bör bevaras och vara utgångspunkt för nya murar och terrasser.

En ny byggnad bör placeras och dimensioneras på ett sätt som bibehåller anblicken mot den högt placerade befintliga byggnaden från Pålänsvägen. Den bör i arkitektonisk karaktär underordna sig befintliga byggnader såsom framgår av planbeskrivningen. Det bör däremot förtydligas att formspråket i likhet med alla tidigare byggnader i området bör vara individuellt utformat och uttryck för sin egen tids arkitektur, det vill säga vår tids, och inte utformas som en pastisch.

För att underlätta handläggningen vid planärenden och för att undvika kommande merarbete och eventuella missuppfattningar bör 1) formuleringarna i skyddsbestämmelserna mer konsekvent överensstämma med formuleringarna i kommunens kulturmiljöprogram, 2) vara tydligt utformade i kulturmiljöbeskrivningen med definitioner och identifiering av vad som konkret avses med byggnaders och områdets karaktär. För att underlätta hanteringen av planärenden gällande kulturhistoriska byggnader och miljöer inom kommunen bör ett adekvat underlag tas fram.

Richard Wendt
Ordförande
Kulturnämnden

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret